

Technikum Nauk Nowoczesnych Terra Nova, ul. Przedmiejska 6-10, 54-201 Wrocław

Standardy ochrony małoletnich

(ostatnia ewaluacja i aktualizacja: 2025-01)

Preambuła

Standardy ochrony małoletnich stanowią realizację obowiązku prawnego dot. wprowadzenia w szkole standardów ochrony małoletnich (ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich – [Dz. U. z 2024 r. poz. 1802](#)).

Niniejsze Standardy ochrony małoletnich w zakresie ochrony przed krzywdzeniem, tj. zasad bezpiecznych relacji i procedur interwencji dotyczą także uczniów ze specjalnymi potrzebami oraz pełnoletnich uczniów szkoły. Określenie “małoletni” dotyczy wszystkich uczniów szkoły (również pełnoletnich).

Rozdział 1:

Słowniczek istotnych pojęć/objaśnienie terminów używanych w dokumencie

1. **Pracownik** – każda osoba zatrudniona w szkole na podstawie stosunku pracy albo umowy cywilnoprawnej odpłatnej bądź nieodpłatnej, a także wykonująca działalność na rzecz szkoły, np. praktykant, wolontariusz, również jeśli jest rodzicem lub opiekunem prawnym małoletniego.
2. **Opiekun małoletniego** – dalej również opiekunowie małoletniego, oznacza przedstawiciela ustawowego osoby poniżej 18 roku życia: rodzica, opiekuna, lub rodzica zastępczego (w rozumieniu zapisów Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego); albo opiekuna tymczasowego (czyli osobę upoważnioną do reprezentowania małoletniego obywatela Ukrainy, który przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez opieki osób dorosłych w rozumieniu art. 25 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 167 z późn. zm.)).
3. **Zgoda opiekuna** – zgoda oznacza co do zasady zgodę jednego z rodziców w przypadku zwykłych, bieżących spraw życia małoletniego (np. wyjazdu na wycieczkę) oraz zgodę obojga rodziców w sprawach przekraczających zakres zwykłego zarządu (przykłady w większości nie dotyczące szkoły, jak np. zgoda na zmianę miejsca zamieszkania). W zakresie spraw dotyczących bieżących spraw życia małoletniego w przypadku sprzeciwu jednego z rodziców należy poinformować ich o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd

Technikum Nauk Nowoczesnych Terra Nova, ul. Przedmiejska 6-10, 54-201 Wrocław

rodzinny (wówczas orzeczenie sądu opiekuńczego zastępuje zgodę obojga rodziców). Odpowiednie zastosowanie ma w tych przypadkach zgoda opiekuna, rodzica zastępczego lub opiekuna tymczasowego. W przypadku uczniów pełnoletnich zgoda opiekuna małoletniego przewidziana niniejszym dokumentem nie ma zastosowania, chyba, że co innego wynika z przepisów powszechnie obowiązujących.

4. **Krzywdzenie małoletniego** to każde zachowanie względem małoletniego, które stanowi wobec niego czyn zabroniony. Oprócz tego krzywdzeniem jest zaniedbanie (zamierzone lub niezamierzone), działanie lub zaniechanie, a także każdy jego rezultat, skutkujący naruszeniem praw, swobody, dóbr osobistych małoletniego i zakłóceniem jego rozwoju. Wyróżnia się następujące, podstawowe formy krzywdzenia:

a) **Przemoc fizyczna** - jest to działanie bądź zaniechanie wskutek którego małoletni doznaje faktycznej fizycznej krzywdy lub jest nią potencjalnie zagrożony. Krzywda stanowi rezultat działania bądź zaniechania ze strony rodzica, opiekuna, osoby odpowiedzialnej za małoletniego, posiadającej nad nim władzę lub takiej, której ufa. O przemoc fizycznej mówimy zarówno w wymiarze jednorazowym, jak i powtarzającym się.

b) **Przemoc psychiczna** - jest to przewlekła, niefizyczna, szkodliwa interakcja pomiędzy małoletnim a osobą za nie odpowiedzialną lub osobą, której małoletni ufa. Tak jak w przypadku przemocy fizycznej obejmuje zarówno działania, jak i zaniechania. Do przejawów przemocy psychicznej zaliczamy m.in. niedostępność emocjonalną, zaniedbywanie emocjonalne, relacja z małoletnim oparta na wrogości, obwinianiu, oczernianiu, odrzucaniu, nieodpowiednie rozwojowo lub niekonsekwentne interakcje z małoletnim, niedostrzeganie lub nieuznawanie indywidualności małoletniego, niedostrzeganie lub nieuznawanie granic psychicznych między małoletnim a osobą odpowiedzialną, nieodpowiednia socjalizacja, demoralizacja, sytuacje, w których małoletni jest świadkiem przemocy.

c) **Przemoc seksualna (wykorzystywanie seksualne)** - jest to angażowanie małoletniego przez osobę dorosłą lub innego małoletniego w aktywność seksualną. Dotyczy sytuacji gdy nie dochodzi do kontaktu fizycznego (np. ekshibicjonizm, molestowanie werbalne - np. prowadzenie rozmów o treści seksualnej nieadekwatnej do wieku małoletniego, komentowanie w sposób seksualny wyglądu i zachowania małoletniego, zachęcanie do kontaktu z treściami pornograficznymi, *grooming* - strategie nieseksualnego uwodzenia małoletniego z intencją nawiązania kontaktu seksualnego w przyszłości) i gdy do takiego kontaktu dochodzi (sytuacje takie jak: dotykanie małoletniego, zmuszanie małoletniego do dotykania ciała sprawcy, stosunek seksualny). Każda czynność seksualna podejmowana z dzieckiem przed ukończeniem 15 roku życia jest przestępstwem. W przypadku małoletnich mówimy o wykorzystaniu seksualnym, kiedy między wykorzystującym (dorosły, inny małoletni) a wykorzystywanym (małoletni) z uwagi na wiek lub stopień rozwoju zachodzi relacja władzy, opieki czy zależności.

Technikum Nauk Nowoczesnych Terra Nova, ul. Przedmiejska 6-10, 54-201 Wrocław

d) Zaniedbywanie małoletniego - jest to chroniczne lub incydentalne niezaspokajanie fizycznych i psychicznych potrzeb małoletniego. Może przyjmować formę nierespektowania praw małoletniego, co w rezultacie prowadzi do zaburzeń w jego zdrowiu i/lub rozwoju. Do zaniedbywania małoletniego dochodzi w relacjach małoletniego z osobą zobowiązaną do opieki, wychowania, troski i ochrony.

e) Przemoc rówieśnicza (nękanie rówieśnicze, *bullying*) - dotyczy działań bezpośrednich lub z użyciem technologii komunikacyjnych (np. za pośrednictwem internetu i telefonów komórkowych) ze strony rówieśników. Szkodliwe działanie ma na celu wyrządzenie komuś przykrości lub krzywdy (intencjonalność), ma charakter systematyczny (powtarzalność), a ofiara jest słabsza od sprawcy bądź grupy sprawców. Obejmuje:

- przemoc werbalną (np. przezywanie, dogadywanie, ośmieszanie),
- przemoc relacyjną (np. wykluczenie z grupy, ignorowanie, nastawianie innych przeciwko osobie, szantaż),
- przemoc fizyczną (np. pobicie, kopanie, popychanie, szarpanie),
- przemoc materialną (np. kradzież, niszczenie przedmiotów)
- cyberprzemoc/przemoc elektroniczną (np. złśliwe wiadomości w komunikatorach, wpis w serwisie społecznościowym, umieszczanie w Internecie zdjęć lub filmów ośmieszających ofiarę),
- wykorzystanie seksualne - dotykanie intymnych części ciała lub zmuszanie do stosunku płciowego lub innych czynności seksualnych przez rówieśnika,
- przemoc uwarunkowaną normami i stereotypami związanymi z płcią (np. przemoc w relacjach romantycznych między rówieśnikami), pochodzeniem, narodowością, orientacją seksualną, wyznawaną religią czy innymi cechami.

Lp	Obszar odpowiedzialności	Imię i nazwisko / Funkcja (osoba wraz z zastępcami)
1	Przygotowanie pracowników do stosowania standardów ochrony małoletnich i monitorowanie przestrzegania standardów ochrony małoletnich	Mikołaj Sradomski - psycholog
2	Zapewnienie bezpiecznego korzystania z Internetu	Mariusz Słotta
3	Przyjmowanie zgłoszeń, uruchamianie i prowadzenie interwencji, koordynacja wsparcia udzielanego małoletniemu	Mikołaj Sradomski - psycholog Paulina Lichwa-Grabska - pedagog Aleksandra Jankowska - pedagog specjalny
4	Składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego,	Barbara Głowacka - dyrektor szkoły

Technikum Nauk Nowoczesnych Terra Nova, ul. Przedmiejska 6-10, 54-201 Wrocław

	zawiadamianie sądu opiekuńczego oraz wszczynanie procedury „Niebieskie Karty”	
--	---	--

Szkoła współpracuje oraz informuje przebywających w niej małoletnich o możliwości uzyskania pomocy:

1. Rzecznika Praw Obywatelskich
2. Rzecznika Praw Dziecka, w tym prowadzonego przez niego telefonu zaufania 800 12 12 12
3. Telefonu zaufania dla dzieci i młodzieży 116 111

Rozdział 2:

Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy małoletnimi a pracownikami szkoły

Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników szkoły Technikum Nauk Nowoczesnych Terra Nova jest działanie dla dobra ucznia i w jego najlepszym interesie. Każdego traktujemy z szacunkiem oraz uwzględniamy jego potrzeby. Pracownicy szkoły działają w ramach obowiązującego prawa i zgodnie z przepisami wewnętrznymi szkoły oraz swoimi kompetencjami.

1. Pracownicy posiadają wiedzę i niezwłocznie reagują na czynniki ryzyka krzywdzenia małoletnich.
2. W związku z dostrzeżeniem czynników ryzyka pracownik niezwłocznie informuje wyznaczonego pracownika, koordynatora, rodziców i zostaje wdrożona Procedura podejmowania interwencji w sytuacji krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego.
3. Każdy pracownik:
 - a. docenia i szanuje, uwzględnia potrzeby i działa w interesie małoletniego,
 - b. nie faworyzuje nikogo,
 - c. ujawnia dane wrażliwe i inne informacje dotyczące małoletniego tylko osobom uprawnionym, gdy wynika to z sytuacji małoletniego,
 - d. nie nawiązuje żadnych relacji romantycznych, seksualnych ani innych o niewłaściwym charakterze (w tym uwagi, żarty, zachowania, gesty lub udostępnianie małoletnim nieodpowiednich treści, substancji psychoaktywnych).
 - e. reaguje niezwłocznie, zgodnie z przyjętymi procedurami, na niewłaściwe zachowania innych wobec małoletniego.
4. Kontakt z dziećmi i młodzieżą powinien mieć miejsce wyłącznie w godzinach pracy i powinien dotyczyć spraw edukacyjnych i wychowawczych:
 - a. pracownik nie może spotykać się z dziećmi i młodzieżą w miejscu swojego zamieszkania

Technikum Nauk Nowoczesnych Terra Nova, ul. Przedmiejska 6-10, 54-201 Wrocław

- b. pracownik nie kontaktuje się z dziećmi i młodzieżą przez prywatne kanały komunikacji (telefon, e-mail, komunikatory)
 - c. pracownik w sprawach dotyczących dzieci i młodzieży może kontaktować się wyłącznie z ich rodzicami lub opiekunami z wykorzystaniem ustalonych wcześniej kanałów komunikacji,
 - d. w razie konieczności skontaktowania się z małoletnim poza godzinami pracy, poza terenem placówki, pracownik o zdarzeniu niezwłocznie informuje wyznaczonego pracownika oraz rodziców lub opiekunów.
5. Pracownicy monitorują sytuację i udzielają wsparcia:
- a. małoletniemu, wobec którego zaistniało podejrzenie krzywdzenia lub skrzywdzenie, jego rodzinie,
 - b. innym będącym świadkami przemocy,
 - c. małoletniemu, który jest podejrzany o krzywdzenie lub krzywdził innego małoletniego.
6. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy w jakiegokolwiek formie.
7. Niedopuszczalne jest utrwalanie wizerunku ucznia (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych pracownika.
8. Zasady bezpiecznych relacji pracowników z uczniami obowiązują każdego pracownika a także każdą osobę mającą kontakt z małoletnimi znajdującymi się pod opieką szkoły, jeśli kontakt ten odbywa się za zgodą szkoły i/lub na jej terenie.

Rozdział 3:

Procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego przez pracownika, innego dorosłego, rodzica, innego małoletniego

1. Celem interwencji jest zatrzymanie krzywdzenia małoletniego i zapewnienie mu bezpieczeństwa.
2. W przypadku powzięcia przez pracownika podejrzenia, że małoletni jest krzywdzony, lub zgłoszenia takiej okoliczności przez małoletniego lub jego opiekuna, pracownik ma obowiązek interweniowania w celu zatrzymania krzywdzenia oraz sporządzenia notatki służbowej (protokół interwencji - zał. 2) i przekazania jej osobie odpowiedzialnej za przyjmowanie zgłoszeń i prowadzenie interwencji. O sprawie powiadamiany jest wychowawca i dyrektor. W przypadku podejrzenia, że życie małoletniego jest zagrożone lub grozi mu ciężki uszczerbek na zdrowiu, w pierwszej kolejności pracownik informuje odpowiednie służby (policja, pogotowie ratunkowe), dzwoniąc pod numer 112 lub 998, a dopiero potem podejmuje kolejne kroki.
3. W przypadku podejrzenia ryzyka krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego przez pracownika koordynator niezwłocznie izoluje małoletniego od potencjalnego sprawcy, zawiadamia dyrektora, który podejmuje kolejne kroki jako pracodawca (w razie potrzeby

Technikum Nauk Nowoczesnych Terra Nova, ul. Przedmiejska 6-10, 54-201 Wrocław

zawiadamiając policję). Gdyby krzywdzącym był koordynator działania te podejmuje osoba, która zauważyła krzywdzenie.

4. W każdym z przytoczonych przypadków małoletni zostaje niezwłocznie otoczony opieką i wsparciem psychologa i innych specjalistów wg potrzeb (m.in. związanych z komunikacją alternatywną).
5. Koordynator zawiadamia rodziców o incydencie oraz obowiązku zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia małoletniego do odpowiedniej instytucji (prokuratura/policja lub sąd rodzinnego lub opiekuńczego, ośrodek pomocy społecznej). Jeżeli poinformowanie opiekuna małoletniego jest sprzeczne z dobrem małoletniego lub niemożliwe, odstępuje się od tego.
6. Po poinformowaniu opiekuna nie będącego sprawcą przemocy zgodnie z punktem poprzedzającym, osoba odpowiedzialna za prowadzenie interwencji składa zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa do prokuratury/policji lub wnioski o wgląd w sytuację rodziny do sądu rejonowego, wydziału rodzinnego i nieletnich, ośrodka pomocy społecznej lub wszczyna procedurę „Niebieskie Karty” zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 424, z późn. zm.). Dalszy tok postępowania leży w kompetencjach powiadomionych instytucji.
7. Szkoła obejmuje małoletniego i jego rodziców pomocą psychologiczno-pedagogiczną. Ze spotkań sporządza się notatki służbowe.

Rozdział 4:

Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy małoletnimi. Procedura reagowania i działania w przypadku niewłaściwych relacji między małoletnimi

1. Podstawową zasadą jest szacunek dla cudzej własności, prywatności i przestrzeni. Każda osoba ma prawo do równego traktowania, szacunku dla różnorodności, indywidualnej tożsamości i ekspresji
2. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy w jakiegokolwiek formie.
3. Małoletni, który czuje się pokrzywdzony przez innych, w tym małoletnich, zgłasza ten fakt wyznaczonemu pracownikowi lub koordynatorowi.
4. Wszelkie przejawy przemocy, agresji, w tym fizycznej, powinny być niezwłocznie przerwane przez pracownika lub inne osoby będące świadkami incydentu. Pracownik po powzięciu informacji i zawiadomieniu koordynatora oraz rodziców małoletniego, sporządza protokół interwencji (załącznik nr 2).
5. Zespół pracujący z małoletnim podejmuje niezwłocznie działania mające na celu zniwelowanie przejawów agresji i przemocy, a także wszelkich niewłaściwych zachowań małoletnich we współpracy z instytucjami, organizacjami udzielającymi pomocy dzieciom i młodzieży, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym specjalistycznymi.
6. Jeżeli koordynator wraz z zespołem specjalistów udzielających uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej stwierdzi konieczność, wówczas powiadamia organy

Technikum Nauk Nowoczesnych Terra Nova, ul. Przedmiejska 6-10, 54-201 Wrocław

zewewnętrzne (instytucje pomocy społecznej, policję, sąd rodzinny) o zaistniałej sytuacji oraz potrzebie, np. wglądu w sytuację rodzinną małoletniego.

7. Koordynator we współpracy z pracownikiem, który stwierdził zagrożenie lub wystąpienie krzywdzenia małoletniego organizuje spotkanie z rodzicami małoletniego (przedstawia ustalone przez ww. zespół formy i zadania pomocy psychologiczno-pedagogicznej, którą ma zostać objęty małoletni).
8. O objęciu małoletniego, który jest podejrzany lub dopuścił się krzywdzenia innego małoletniego, i ustalonych formach pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla niego zostają na odrębnym spotkaniu powiadomieni jego rodzice.
9. W przypadku braku współpracy rodziców ucznia podejrzanego o krzywdzenie lub krzywdzącego małoletniego, z koordynatorem, podejmuje się, po ocenie sytuacji, decyzję o ewentualnym zawiadomieniu organów zewnętrznych (pomocy społecznej, policji, sądu rodzinnego).
10. Szkoła prowadzi działania wychowawczo-profilaktyczne w celu zapobiegania i uświadamiania niewłaściwych zachowań/ przemocy, innych form krzywdzenia małoletnich.

Rozdział 5:

Zasady bezpiecznego korzystania z sieci Internet, urządzeń elektronicznych. Procedura reagowania w przypadku stwierdzenia lub podejrzenia cyberprzemocy

1. Szkoła, zapewniając małoletnim dostęp do Internetu, wdraża i aktualizuje systemy i oprogramowania zabezpieczające przed dostępem do niewłaściwych treści oraz złośliwym oprogramowaniem, w tym filtrujące treści, wyznaczając osoby odpowiedzialne.
2. Prowadzone są działania, w tym warsztaty i szkolenia, w zakresie profilaktyki oraz umiejętności bezpiecznego korzystania z sieci Internet.
3. Małoletni korzystają z urządzeń elektronicznych na terenie szkoły pod opieką i nadzorem oraz za zgodą pracowników.
4. W przypadku stwierdzenia lub powzięcia informacji o występującej cyberprzemocy, pracownicy niezwłocznie reagują:
 - a. zgłaszając problem koordynatorowi, rodzicom, po ocenie sytuacji przez koordynatora, jeżeli zachodzi potrzeba powiadamiają organy zewnętrzne (policję, sąd rodzinny),
 - b. sporządzając protokół interwencji (załącznik nr 2),
 - c. tworząc zespół pracowników i specjalistów udzielający pomocy psychologiczno-pedagogicznej pokrzywdzonemu małoletniemu (a także małoletniemu będącym sprawcą) we współpracy z rodzicami ww. małoletnich oraz instytucjami zewnętrznymi (wg potrzeb),
 - d. w przypadku braku współpracy ze strony rodziców małoletniego podejrzanego lub będącego odpowiedzialnym za cyberprzemoc, koordynator, po dokonaniu oceny sytuacji i poinformowaniu rodziców, jeżeli zachodzi taka konieczność, powiadamiają właściwe instytucje i organy (pomoc społeczną, policję, sąd rodzinny),

Technikum Nauk Nowoczesnych Terra Nova, ul. Przedmiejska 6-10, 54-201 Wrocław

- e. podejmując działania profilaktyczne uwzględniające pojawiające się problemy związane m.in. z funkcjonowaniem małoletnich w sieci Internet, cyberprzemocą we współpracy z instytucjami zewnętrznymi, w tym poradnią psychologiczno-pedagogiczną.

Rozdział 6:

Procedura ochrony wizerunku i danych osobowych małoletnich

1. Dane osobowe małoletniego podlegają ochronie na zasadach określonych w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w przypadku swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. U. L. z 2016 r. Nr 119, str. 1 ze zm.).
2. Organizacja przestrzega i monitoruje przestrzeganie przepisów dotyczących ochrony danych osobowych małoletnich.
3. Wymagana jest pisemna zgoda rodziców małoletnich na publikowanie zdjęć, nagrań.
4. W przypadku podejrzenia niewłaściwego rozpowszechniania wizerunku, danych osobowych, w tym danych wrażliwych, osoba wyznaczona w organizacji niezwłocznie rejestruje i zgłasza zdarzenie Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych.

Rozdział 7:

Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia

1. Wobec małoletniego poddanego krzywdzeniu osoba odpowiedzialna za udzielanie mu wsparcia opracowuje indywidualny plan wsparcia. Plan powinien zawierać wskazania dotyczące działań szkoły w celu zapewnienia małoletniemu bezpieczeństwa, w tym:
 - a. sposoby odizolowania go od osób podejrzewanych o krzywdzenie i możliwość swobodnego funkcjonowania,
 - b. ofertę wsparcia możliwego do uzyskania na terenie szkoły,
 - c. ofertę wsparcia możliwego do uzyskania poza szkołą, jeżeli istnieje taka potrzeba.
2. Plan wsparcia powinien być opracowany z pedagogiem, psychologiem, wychowawcą oraz opiekunami małoletniego i omówiony z małoletnim. W przypadku, gdy opiekun jest osobą krzywdzącą, wówczas plan należy opracować w porozumieniu z niekrzywdzącym opiekunem.
3. Adekwatny plan wsparcia należy opracować wobec małoletnich będących świadkami krzywdzenia.

Technikum Nauk Nowoczesnych Terra Nova, ul. Przedmiejska 6-10, 54-201 Wrocław

Rozdział 8:

Procedura reagowania w przypadku zachowania trudnego, agresywnego lub przemocy ze strony małoletniego.

Celem zastosowania procedury jest zapewnienie bezpieczeństwa wszystkim osobom przebywającym w placówce w przypadku wystąpienia sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa, zdrowia i życia tych osób.

1. Jeżeli nauczyciel zauważa u małoletniego przejawów wzmożonego napięcia, zdenerwowania lub trudności stwarzających prawdopodobieństwo wystąpienia zachowania trudnego, w tym agresywnego, autoagresywnego, zagrażającego, wysyła jednego z uczniów klasy do zespołu psychologiczno- pedagogicznego lub sekretariatu w celu poinformowania o sytuacji i uzyskania wsparcia w zabezpieczeniu sytuacji.
2. W sytuacji eskalacji zachowań trudnych, niepożądanych np. gróźb, przestawiania przedmiotów, próby ataku, nauczyciel przerywa zajęcia i jak najszybciej wyprowadza uczniów z klasy, drzwi w gabinecie pozostają otwarte - nauczyciel powinien dyskretnie obserwować osobę agresywną.
3. Jednocześnie podejmowanie są przez drugiego pracownika działania zmierzające do wygaszenia, przerwania, adekwatnie do sytuacji, z uwzględnieniem rozpoznanego wcześniej ryzyka wystąpienia zachowań trudnych, agresywnych, autoagresywnych oraz ustalonych i stosowanych u małoletnich indywidualnych strategii proaktywnych lub nieawersyjnych strategii reaktywnych; Zgodnie z potrzebą informowani są rodzice (opiekunowie) małoletniego.
4. w przypadku wystąpienia bardzo agresywnego zachowania, którego nie można powstrzymać i stwarza ono zagrożenie dla zdrowia i życia własnego i innych osób, należy niezwłocznie, jeżeli jest taka konieczność, udzielić pierwszej pomocy przedmedycznej, wezwać Pogotowie Ratunkowe lub Policję (112) - w tej sytuacji można, jeśli jest to niezbędne, możliwe i bezpieczne dla każdego uczestnika zdarzenia, zastosować jak najmniej inwazyjną formę przerwania aktu agresji; należy zadbać o bezpieczeństwo każdego uczestnika zdarzenia, w tym świadków.
5. W sytuacji uspokojenia się/ wyciszenia osoby agresywnej może wrócić do klasy z uczniami przy osobie wykazującej niewłaściwe zachowania powinien czuwać inny nauczyciel lub osoba z zespołu psychologiczno- pedagogicznego. Do momentu uzyskania pewności, że sytuacja została zażegnana, a zachowanie trudne ustąpiło, nie wolno pozostawić małoletniego samemu sobie, tzn. „stracić go z pola widzenia”.
6. W sytuacji gdy uczeń nie wykazuje agresji lecz nadal jest pobudzony/nauczyciel nie czuje się bezpiecznie do szkoły wezwani powinni być rodzice, którzy odbiorą małoletniego lub zgodzą się na jego samodzielny powrót do domu.
7. Po sytuacji sporządzana jest notatka z uwzględnieniem całego zdarzenia i przekazanych informacji od świadków zdarzenia, o sytuacji każdorazowo należy poinformować rodziców (opiekunów); należy zadbać o bezpieczeństwo wszystkich uczestników zdarzenia, świadków i udzielić im wsparcia, np. pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Technikum Nauk Nowoczesnych Terra Nova, ul. Przedmiejska 6-10, 54-201 Wrocław

Rozdział 9:

Zasady przeglądu i aktualizacji standardów. Procedura monitorowania i weryfikowania standardów ochrony małoletnich

1. Wprowadzanie i realizacja standardów ochrony małoletnich przed krzywdzeniem powinny być regularnie monitorowane m.in. poprzez obserwację, badania ankietowe, umożliwienie społeczności przekazywanie informacji w sposób poufny i zaufany (np. wprowadzenie dyżurów koordynatora, w tym telefonicznych, skrzynki na informacje, umożliwieniu przekazywania informacji poprzez wyznaczony e-mail).
2. Raz na 2 lata przeprowadzana jest wśród pracowników ewaluacja stanu znajomości i przestrzegania standardów ochrony małoletnich oraz potrzeby wprowadzenia zmian w tych standardach (wzór ankiety - załącznik 1). Osobna ewaluacja stanu znajomości i przestrzegania standardów ochrony oraz potrzeby wprowadzenia zmian w tych standardach przeprowadzana jest wśród małoletnich i ich opiekunów.
3. Wnioski z przeprowadzonej weryfikacji są przedstawiane dyrektorowi szkoły w formie pisemnej i stanowią wytyczne do podniesienia jakości procedur i działań. Jeśli na podstawie weryfikacji zostanie ustalone, że stopień znajomości standardów ochrony małoletnich jest niewystarczający, osoba odpowiedzialna za standardy ochrony ma obowiązek przeprowadzić szkolenie uzupełniające z ich zakresu dla pracowników.
4. Zmodyfikowane dokumenty zostają zamieszczone na stronie jednostki, przyjętym miejscu ogłoszeń, przedstawione pracownikom, małoletnim i rodzicom.

Rozdział 10:

Przepisy końcowe

1. Standardy wchodzi w życie z dniem ich ogłoszenia.
2. Osoby pracujące z uczniami przechodzą specjalistyczne szkolenia, uwzględniające zakres odpowiedzialności za małoletnich znajdujących się pod ich opieką (każdy nowo przyjęty pracownik oraz każdy pracownik pracujący z uczniami raz na rok szkolny). Osoba odpowiedzialna za przygotowanie personelu placówki robi to za pośrednictwem grupowych szkoleń przeprowadzanych na terenie szkoły przez koordynatora lub osobę przez niego wyznaczoną i/lub przy pomocy platform internetowych. Fakt przeprowadzenia szkolenia dokumentowany jest w notatce służbowej.
3. Szkoła inicjuje i prowadzi działania edukacyjne z obszaru ochrony małoletnich przed krzywdzeniem (np. w formie ulotek informacyjnych, plakatów, warsztatów) skierowane do uczniów (w sposób dostosowany do ich wieku, percepcji i możliwości poznawczych) oraz ich opiekunów nie rzadziej niż raz w danym roku szkolnym, w szczególności na temat: sposobów unikania zagrożeń oraz reagowania na nie w kontaktach z dorosłymi i rówieśnikami, zasad bezpiecznych relacji z rówieśnikami, pożądanych postaw w kontaktach pomiędzy małoletnimi, umiejętności rozwiązywania sytuacji konfliktowych (opartych m.in. na mediacjach rówieśniczych), dostępu do informacji, gdzie mogą szukać pomocy,

Technikum Nauk Nowoczesnych Terra Nova, ul. Przedmiejska 6-10, 54-201 Wrocław

bezpiecznego korzystania z Internetu i platform cyfrowych, w tym mediów społecznościowych, prawa do ochrony wizerunku.

4. Opracowanie harmonogramu szkoleń i działań edukacyjnych koordynuje osoba odpowiedzialna za standardy ochrony małoletnich w szkole.
5. Udostępnienie standardów w sposób umożliwiający zapoznanie się z nimi przez pracowników szkoły, małoletnich i ich opiekunów następuje poprzez:
 - a. udostępnienie papierowej wersji dokumentu w siedzibie szkoły (w gabinecie zespołu psychologiczno-pedagogicznego);
 - b. zamieszczenie na stronie internetowej szkoły (<https://terranova.edu.pl/fundacja-terra-nova/wroclaw/technikum-pl/>);
 - c. przekazanie służbowymi drogami komunikacyjnymi wszystkim podmiotom zaangażowanym w życie szkoły.
6. Z przebiegu każdej interwencji sporządza się protokół (załącznik nr 2). Sporządzone protokoły są przechowywane w gabinecie zespołu psychologiczno-pedagogicznego przez okres wymagany oddzielnymi regulacjami.

Technikum Nauk Nowoczesnych Terra Nova, ul. Przedmiejska 6-10, 54-201 Wrocław

Załącznik 1

**Monitorowanie i weryfikowanie procedur ochrony małoletnich
- badanie ankietowe**

1. Czy znasz procedury ochrony małoletnich przed krzywdzeniem?

- ☐ Tak
☐ Nie wszystkie
☐ Nie

2. Czy stosowałeś procedury ochrony małoletnich przed krzywdzeniem?

- ☐ Tak
☐ Nie

3. W przypadku stosowania procedur, zaznacz, czy były skuteczne:

- ☐ Tak
☐ Nie wszystkie
☐ Nie

4. Czy byłeś świadkiem lub miałeś informacje dotyczące podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich?

- ☐ Tak
☐ Nie

5. W przypadku zaznaczenia odpowiedzi twierdzącej, zaznacz, czy podjąłeś interwencję:

- ☐ Tak
☐ Nie

6. Jak przebiegała interwencja?

.....
.....
.....
.....
.....

7. Jakie jeszcze obszary powinny zostać uwzględnione w procedurach?

.....
.....
.....
.....
.....

8. Inne spostrzeżenia, uwagi dotyczące procedur

.....
.....
.....
.....

Technikum Nauk Nowoczesnych Terra Nova, ul. Przedmiejska 6-10, 54-201 Wrocław

Technikum Nauk Nowoczesnych Terra Nova, ul. Przedmiejska 6-10, 54-201 Wrocław

Załącznik nr 2

Protokół interwencji w przypadku zastosowania procedury podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego

Data i miejsce sporządzenia dokumentu.	
Małoletni, wobec którego zachodzi podejrzenie krzywdzenia lub krzywdzenie.	
Osoba stwierdzająca wystąpienie podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenie małoletniego.	
Data i miejsce podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego.	
Osoby podejrzane o krzywdzenie lub krzywdzące małoletniego.	
Osoby, instytucje, które zostały powiadomione, w tym formy interwencji (m.in.: powiadomienie pomocy społecznej, policji, sądu rodzinnego, uruchomienie procedur Niebieskiej Karty).	
Data i opis udzielonej pomocy, formy otoczenia opieką małoletniego bezpośrednio po stwierdzeniu lub podejrzeniu incydentu, w tym we współpracy z koordynatorem, pracownikami, specjalistami (psychologiem, pedagogiem, pedagogiem specjalnym, wg potrzeb małoletniego), informacje o ewentualnym powiadomieniu pogotowia, policji, stwierdzeniu konieczności badania lekarskiego.	
Informacja ze spotkania z rodzicami.	
Zaplanowana pomoc psychologiczno-pedagogiczna (małoletniemu, jego rodzicom, innym	

Technikum Nauk Nowoczesnych Terra Nova, ul. Przedmiejska 6-10, 54-201 Wrocław

małoletnim — jeżeli byli np. świadkami incydentu) zespołu pracowników i specjalistów pracujących z uczniem, w tym we współpracy z instytucjami zewnętrznymi, informacja o zgodzie rodziców na udzielanie ww. formy pomocy małoletniemu. Działania w przypadku braku współpracy ze strony rodziców.	
Informacje na temat efektów podjętych interwencji, w tym we współpracy z instytucjami zewnętrznymi oraz pomocy udzielonej małoletniemu przez jednostkę (dokumentację pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w tym efektywność jej udzielania należy przechowywać w indywidualnej teczce ucznia).	
Imiona i nazwiska oraz czytelne podpisy osób sporządzających protokół.	